

se stori domoljubi, ko vidi, da udje mrmraje hodijo iz bralne sobe: »To je društvo, niti potrebnega berila nam ne privošči, za nič se ne bodemo več brigali!« Da bi tako društvo mislilo na kak podučni shod ali veselico, o tem se pri vodstvu niti ne sanjajo. Žalostna nam majka! »Tiho, tiho in počasi« je pač geslo takšnega društva. Ljudstvo tava v nevednosti, nasprotniki pa pridno sejejo ljuliko . . . ! Kos za kosom trga nasprotnik od naše krasne slovenske zemlje, ker mnogi ne umejo umno gospodariti, ker jim nedostaje potrebnega pouka; a poklicani faktorji se ne zmenijo za to Če se še najdejo včasih rodoljubi, ki opozorijo ostale na pretečo nevarnost, predbaciva se jim mnogokrat z baharijo itd. Srce boli človeka pri teh mislih. — Rodoljubi! Vodstva društev! Proč z zaspanostjo, odločno pojdemo na delo, kajti ura kaže na dvanajst! Proč z vsemi osebnimi prepiri! Pri tem delu bodi nam zvezda vodnica besede slavnega našega Slomška:

»Sveta vera bodi Vam luč, materni jezik bodi Vam ključ, do prave zveličanske omike!« Torej na delo, rodoljubi! F. Z.

Politični ogled.

Državni zbor. Po najnovjših poročilih bo državni zbor sklican takoj, ko minejo deželnozborske volitve, torej že 20. oktobra.

Deželnozborske volitve na Kranjskem. Katoliško-narodni kandidatje za kmetijske občine so: 1. Za okraj ljubljanske okolice: Fran Povše in dr. Ivan Šustersič, državna poslanca v Ljubljani. 2. Za okraj Kamnik-Brdo: Andrej Mejač, župan in posestnik v Komendi. 3. Za okraj Kranj-Tržič-Loka: deželni glavar Oton pl. Detela in dr. Janko Breje, kazenski zagovornik v Ljubljani. 4. Radovljica-Kranjskagora: Josip Pogačnik, državni poslanec v Podnartu. 5. Postojna-Logatec-Lož-Bistrica-Cirknica: Fran Drobnič, posestnik v Novivasi pri Blokah in dr. Janez Krek, profesor bogoslovja v Ljubljani. 6. Vipava-Idrija: Franc Habe, posestnik na Gočah. 7. Novomesto-Kostanjevica-Krško: Josip Dular, posestnik v Jurka vasi pri Novem mestu. 8. Trebnje-Višnja gora-Žužemberk-Mokronog-Litija-Radeče: Fran Košak, župan in posestnik na Grosupljem; dr. Viljem Schweitzer, odvetniški kandidat v Ljubljani in dr. Ignacij Žitnik, državni poslanec v Ljubljani. 9. Kočevje-Ribnica-Velike Lašče: Franc Jaklič, učitelj v Dobropoljah in Primož Pakiž, posestnik v Sodražici. 10. Črnomelj-Metlika:

Viljem Pfeifer, državni poslanec in posestnik v Krškem.

Grof Franc Coronini. V Šentpetru pri Gorici je umrl dne 25. t. m. nekdanji predsednik poslanske zbornice ter bivši deželni glavar goriški grof Franc Coronini. Mož ni bil sicer Bogve kako naklonjen Slovencem, vendar jim je bil pravičnejši nego sedanji voditelj Lahov. Glasoval je tudi za slovenske gimnazijske razrede v Celju, a s tem je padel njegov ugled med Italijani.

Voditelji Čehov. Govori se, da bo namesto umrlega dr. Kaizla v državni zbor izvoljen zopet dr. Engel, in brezdvomno je, da se mu zopet izroči vodstvo mladočeskega kluba v državnem zboru.

Zagrebski nadškof dr. Juraj Posilovič je slavil v torek dne 27. avg. petindvajsetletnico svojega škofovanja. Najznamenitnejše delo, s katerim je nerazločljivo zvezano ime nadškofa Posiloviča, je prvi hrvaški katoliški shod.

Velikonemški cilji. Predsedništvo nemške evangelijske zveze je vnovič dovolilo 200.000 mark v podporo evangelijskemu gibanju v Avstriji. Takega otročjega človeka ga menda ni v celi Avstriji, ki bi ne bil na jasnem, da je to »evangelijsko gibanje« le nemško-narodno politično gibanje, služee velikonemskim ciljem, da se pruska moč razširi preko avstrijskih dežel proti Vztoku. Stvar se jasni, saj Velenemcem niti mari ni več, da bi jih skrivali. Človek bi menil torej, da bomo onim, katerim je naloga čuvati čast avstrijske države, začele vendar malo iti po glavi te nemške marke. No, potrpi malo še; tudi to pride, ko bo (po stari navadi) morda — prepozno.

Uboštvo v Galiciji. V celi Galiciji ima od sedem in pol milijona prebivalstva samo 65.000 ljudi več nego 1200 K dohodkov. Samo o 1405 osebah se lahko reče, da živijo v blagostanju. Galicija ima 178 takozvanih milijona rev.

Nemški cesar v strahu. Poljski iznajdbenik Jan Ščepanik je poslal nemskemu cesarju na njegovo naročilo oklep, tkan iz svile, ki ščiti osebo, ki ga nosi, popolnoma varno pred vsakim udarcem in vsakim bodljajem. Poskusi s tem oklepom so uspeli naj-sijajnejše. Oklep je težak 2 kg.

Angleška kraljica in bojkot. Pri nas ne sme navaden človek razglašati bojkota, na Angleškem stori to kraljica sama. Angleška kraljica Aleksandra je svojim dvorskim gospicam dala nalog, da se smejo v bodoče oblačiti le v oblačila, narejena na Angleškem. Tudi za kronanje je naročeno,

da smejo biti navzoče gospe in gospice oblečene le v obleko, izgotovljeno na Angleškem. Angleška kraljica je dober izgled za Slovence.

Cesarica Evgenija hudo bolna. Listi poročajo, da je soproga pokojnega francoskega cesarja Napoleona III., cesarica Evgenija v gradu Samborough na Angleškem nevarno zbolela. Cesarica Evgenija ima sedaj 75 let.

Preobrazba japonske vojske. Japonska država jako napreduje. Sedaj namerava zopet preustrojiti in zboljšati svojo vojsko in mornarico. Vojni ministri bodo odsedaj lahko postali tudi osebe, ki niso vojaki. Načelnik vojnega in pomorskega urada bo popolnoma neodvisen in odgovoren samo cesarju.

Dopisi.

Gornja Radgona. (Naše narodno življenje.) Zopet smo imeli priliko se sniti ter izvrstno zabavati pri veselici, koje je priredilo dne 18. t. m. naše kmetijsko bralno društvo na vrtu g. Osojnika.

Zanimiv vspeh je povzročil, da smo ostali do drugega dne skupaj. Mnogobrojno občinstvo domačega in sosednih krajev vdeležilo se je sedaj te veselice. Prisrčno pozdravil je goste g. J. Čirič znani, podjetni vodja glasbe in tamburašev. Menjalo se je udarjanje tamburic z izvrstnim petjem mešanega in možkega zboru, katerima so se sosedni kapelski pevci pridružili. Izborna poje možki zbor Gornje Radgone in tudi domači kvintet tekmuje lahko s katerim bodi meščanskim zborom! Pesem: »Mlatiči« bila je poslušateljem sosebno prijetna.

Pri tej priliki se je tudi pela pesem: »Ob tamburici«, zložila gca. Ljudmila Poljanec, učiteljica pri Kapeli, katero je vglasbil g. Janko Čirič. Gospod Čirič je tudi tu pokazal svojo izvanredno nadarjenost in zmožnost za glasbo! — Sledil je šaljivi spev »Brivec«, v ta namen iz hrvaščine prestavljen. G. J. Čirič, ki je ravno glavno ulogo izborna igral, povzročil je glasno doneči smeh občinstva. Hvala mu za trud!

Gospod modroslovec Majžar je v izbornem govoru, katerega smo z velikim zanimanjem poslušali, navduševal k narodnosti in vzajemnosti in pojasnjeval pojem: nemčur, prav mično in zanimivo. Živel!

Zvečer vršila se je toliko priljubljena igra: »Lurška pastarica« v občno zadovoljstvo. Sledila je potem prav vesela prosta zabava.

»Tako!? Nič me ne briga? Radi moje časti naj me nič ne briga? O saj že vem, kedo vam je to proketo misel navdihnil.«

»Zakaj pa imate celo noč luč, in vendar vas ni skoraj pred jutrom nikdar doma?« vpraša Vrba.

»Kedo si upa kaj tacega trditi?« zagrmil Blaž. »To je res, da imam celo noč luč, ker sem že tako navajen, ko sem stanoval v mestu.«

»Ste vi rojen meščan?« vpraša orožnik.

»Da! že od rojstva živel sem s stariši v mestu, in ko so mi ti umrli, sem se naselil v ta kraj.«

Lahek nasmeh je igral krog orožnikovih ust, potem pa je rekel potihoma, da ni Vrba slišal: »Nočem vas dalje izpraševati, ker bi vas morebiti spravil v zadrego. Radi osebnih okolščin vas pustim pri miru, pa varujte se dneva, ko se bode razkrila vaša hudobija, ker nič ni tako skrito, da bi ne bilo očito.«

Naglih korakov zapustil je sobo, ker ni hotel pokazati solze, katere so igrale v njegovih očeh. Ko je bil že daleč proč in sam, se je še enkrat obrnil ter bridko vzdihnil: »O, ko bi ti vedel Tomaž, ali Blaž, kakor se sedaj kličeš, da je bil pri tebi bratranec, katerega si tako grdo nalagal. Akoravno si zamenjal svoje ime, spoznal sem te vendar takoj. Jaz vem, da si ti storil oba zločina,

pa nočem te izdati, akoravno je to zoper postavo«. Dolgo je še stal žandar na istem mestu in žalostne misli so mu rojile po glavi, potem pa se je počasnih korakov vrnil domov, odkoder je potem obiskal ženo Podlipnikovo.

Celo drugače je mislil Blaž. Svetilnica, katero je prižgal po odhodu, svetila je slabo po sobi. Svetloba, katera je padala na njegov obraz, delala ga je še bolj odurnega in grozovitega kakor je bil v resnici.

»Prokleti psi!« siknil je sedaj pa sedaj med zobe, ter delal maščevalne pesti. »Za to se mi bodele pokorili. Kožo vam hočem rezati raz hrbte, da se bodele spominjali, koga ste obdolžili — In ti vražji Vrba, tebi pa bom še posebej zaigral.«

Ha, ha, ti Ferdinand Podlipnik, ako bi mi pustil svojo nevesto bi še sedaj lahko živel. In ti ponosna Režika, sedaj ga objemlji, ako ga imaš; moje obljubljeno maščevanje je bilo za me sladko. Potem se je zamislil ter hodil po sobi in se vmes divje smejal. »Da te nekoliko odškodujem za moža, ti hočem na dan, ko ti ga pokopljejo, prnesti njegovo glavo, da se ga še nekoliko nagledaš. To me najbolj veseli, da me ne poznate in ne veste, da sem jaz Tomaž Puška in ne Blaž; ha, ha, le kličite me za

Blaža, dokler vam tudi tega veselja ne odkupim — Kaj pa to, ali ni nekaj zaropotalo?« Skočil je k oknu in pazno poslušal; »ej kako sem boječ, saj ni nič bilo. Pa najboljšo bo, da se vležem in zaspim ter tako dolgo mirujem, da se ta dogodek nekoliko pozabi.«

Med tem časom, ko je Blaž tako sam pri sebi govoril in koval črne naklepe, govoril je tudi orožnik z Rezo, tako se je namreč klicala Podlipnikova žena, o vlovu v njeno hišo. Pritožila se mu je, da je menil njen mož že včeraj priti in da ga še do danes ni domov. Ker je bila še zelo slaba, ni hotel orožnik o mrliču ničesar omeniti, da je ne bi še bolj razburil. Vprašal jo je, ali ima morebiti koga na sumu. Ker je bila poštena žena, ni mogla nikogar sumiti; »samo jeden je« tako je rekla, »kateri mi je obljubil maščevanje, ker ga nisem hotela za moža; pa o njem ni duha in ne sluha več.«

»Kako pa mu je bilo ime?«

»To je že precej dolgo. Če se ne motim, klical se je Tomaž Puška.«

Žandar se zgane, pa vendar ostane miren.

»Poznate vse ljudi v tem kraju?«

»Mislim, da poznam.«

»Tudi Blaža?« vpraša s povdankom.